

Základní škola Čtverka, Uherský Brod
Na Výsluní 2047, 688 01 Uherský Brod

ROČNÍ PLÁN VÝCHOVNĚ -VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI **ŠKOLNÍ DRUŽINY Korálek**

školní rok 2016/2017

Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku dětí, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce.

Činnosti navazují na školní vyučování a jsou přizpůsobené věku a potřebám dětí.

Výchovné složky se střídají tak, aby převládala rekreační forma práce.

Při všech činnostech je nutné dbát především na bezpečnost dětí.

Činnost školní družiny zahrnuje následující formy vzdělávání:

PRAVIDELNÁ ČINNOST

Je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru:

zájmové činnosti - na každý den zařazena jedna zájmová činnost (výtvarná, pracovní, hudební, sportovní a pohybová a přírodovědná činnost), vše vychovatelka přizpůsobuje dětem a momentálním okolnostem

odpočinkové činnosti – klidové činnosti (poslech, četba, různé formy relaxace, individuální, spontánní hra)

rekreační činnosti (aktivní odpočinek) - kompenzují jednostrannou zátěž během školního vyučování.

Jako aktivní odpočinek mohou sloužit i různé organizované zájmové činnosti (viz. výše).

příprava na oběd – prohlubování hygienických návyků, použití WC, kapesníku, zásady správného stolování

příprava na vyučování – prolíná se všemi činnostmi během celého dne ve školní družině, zahrnuje didaktické hry, hádanky, soutěže, rozšiřování slovní zásoby, tematické vycházky a činnosti, jimiž upevňujeme a rozšiřujeme poznatky, které žáci získali ve školním vyučování. Vychovatelka nevypracovává s dětmi domácí úkoly.

Odpočinková a rekreační činnost je převážně **činností spontánní** – dítě si samo volí druh činnosti. Role vychovatelky spočívá nejen v zajištění bezpečnosti, ale také v navození, podněcování a motivování některých vlastních aktivit dětí. Vychovatelka se může některých her osobně účastnit.

PŘÍLEŽITOSTNÁ ČINNOST

Nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností. Mezi tyto akce patří např. besedy, slavnosti, exkurze a jiné.

ZÁŘÍ - „My jsme kamarádi, my se máme rádi“

- Seznámení s kolektivem kamarádů
- Hlavně bezpečně (dopravní hřiště)
- Vítání podzimu (sběr přírodnin)
- Kolotoče

ŘÍJEN – „Pan podzim vypráví“

- O zvířátkách
- O podzimních darech přírody
- O barevných dracích
- O strašidlech – Halloween

LISTOPAD – „Z pohádky do pohádky“

- Pohádkové divadlo
- Pohádkové vaření (sušení ovoce)
- Pohádkové postavy z přírodních materiálů
- Výroba adventního kalendáře

PROSINEC – „Vánoce jsou tady“

- S andílkem (adventní čas)
- Vůně Vánoc
- Vánoční těšení

LEDEN – „Ledové království“

- Vánoční vzpomínání
- Zimní radovánky
- Ptáci a zvířata v zimě
- Vyprávění pod lampou (četba knih)

ÚNOR – „Ve zdravém těle zdravý duch“

- Cvičíme si pro radost
- Masopustní veselí
- Stolečku, prostři se! (Povídání s Otesánkem)

BŘEZEN – „Dobré ráno, přírodo“

- Pozorujeme přírodu
- Vstávej, semínko, holala
- Voda, počasí (světový den vody, meteorologie)
- Mlád'átka na jaře

DUBEN – „Náš domov“

- Moje rodina
- Velikonoční těšení
- Den Země (ochrana naší planety)
- Místo, kde bydlím

KVĚTEN – „Barvy a vůně kolem nás“

- Moje milá maminka
- Bezpečnost na silnici i na chodníku, pravidla při jízdě na kole, koloběžce
- Rozkvetlá louka (vycházka do přírody)
- U vody v přírodě

ČERVEN – „Děti, děti, děti“

- Slavíme s dětmi
- Usměvavé sluníčko
- Svět fantazie
- Těšíme se na prázdniny

Tematický plán rozpracován na možné konkrétní podmínky, úkoly.

PODZIMNÍ OBDOBÍ (září, říjen, listopad)

Odpočinková a rekreační činnost

- práce s dětskou knihou a časopisem, četba, poslech četby na pokračování
- pamětné a zábavné úkoly
- hry rozvíjející smyslové vnímání
- posilování jemné motoriky (grafomotorické cviky, hry s drobnými hračkami a stavebnicemi,...)
- rozvoj slovní zásoby a vyjadřování formou dramatizace známých pohádek, námětovými hrami
- tematické hry (rodina, zaměstnání,...)
- jazykolamy, kvízy, hádanky, bludiště, soutěže
- tematické vycházky do přírody, sběr přírodnin
- hry na zahradě, na hřišti
- navazování a upevňování přátelství, kamarádských vztahů, snaha pomáhat druhým
- odpočinek na koberec, poslech CD relaxační hudba
- spontánní hry a zaměstnání
- stolní, společenské a tvořivé hry dle výběru dětí
- libovolné kreslení na tabuli, mazací tabulku, vybarvování omalovánek

Pracovní a výtvarná činnost

- práce s přírodninami (různá semena, jeřabiny, šišky, kameny, žaludy, kaštiny, šípky,...)
- práce s hlinou, výroba a zpracování slaného těsta
- recyklované výrobky – výrobky z PET lahví
- skládání a stříhání papíru – podzimní motivy
- podzimní vaření – činnosti ve školní kuchyňce (zpracování a sušení ovoce, příprava a pečení jablečného štrůdlu)
- výroba lucerniček ze sklenic
- frotáž (listy)
- tvoření s papírem (koláž, vytrhávání, výroba draka)
- malba – tempera, anilinové barvy, pastely
- tiskátka (bramborová tiskátka, molitan, houbička, prstové barvy)
- tematické kreslení
- zátiší (ovoce, zelenina, mísa s ovocem)
- výroba draků

Hudebně-pohybová činnost

- dětské popěvky, říkadla, rozpočítadla
- písně s podzimní tematikou
- hudební hádanky
- hry na tělo (tleskání, pleskání, dupání)
- hry spojené s pohybem („když jsi kamarád“)
- procvičování rytmu, rytmizace, melodizace
- poslech oblíbených písní, tanec
- hra na rytmické hudební nástroje (Orffův instrumentář, bubínky, chřestidla)

Sportovní činnost

- bezpečnost při sportu, plnění hygienických požadavků
- tělovýchovné činnosti a soutěže v relaxační třídě i venku
- tělovýchovné chvílky
- pohybové hry v přírodě, na zahradě
- míčové hry, nácvik správného házení a chytání míče
- badminton, „líný“ tenis
- hry ve volném terénu (zdolávání překážek, svahů, zdolávání překážek, přebíhaná)
- závodivé hry družstev i jednotlivců
- sportovní chování, hra fair play
- jízda na kole, koloběžce, motokáře na dopravním hřišti, bezpečnost, znalost základních pravidel na silnici

Přírodovědná činnost

- proměny přírody -pozorování, rozhovor o přírodě
- ochrana přírody, čistota kolem nás, vliv znečištění ovzduší na život
- podzim v přírodě (na louce, v lese, na poli)
- příprava přírody, zvíře na zimu
- sklizeň úrody, práce na poli, na zahradě
- poznávání stromů a jejich plodů
- smyslové soutěže v poznávání ovoce a zeleniny
- práce s knihami, časopisy, atlasy, encyklopediemi
- poznávání jedlých a jedovatých hub
- svátek zvířat- povídání, encyklopedie
- využívání tabletu, počítače, audio – poznávání hlasů zvířat

Příprava na vyučování

- seznámení dětí s režimem dne ve ŠD, s vnitřním řádem ŠD
- orientace v prostorách školy, poznávání okolí školy
- bezpečná cesta do školy a ze školy, do jídelny, bezpečnost při pobytu v školní družině, na chodbách, školní kuchyňce, na školní zahradě a dopravním hřišti
- nebezpečí v podobě návykových látek, cizích lidí, hry s ohněm, s nebezpečnými předměty
- návyk udržovat si pořádek ve vlastních věcech (aktovka, penál, oblečení)
- zdraví, ochrana zdraví, základy první pomoci
- tematické hry a rozhovory, zdvořilostní návyky- oslovení, poděkování (hra „Na obchod“)
- prohlubování vzájemné spolupráce mezi dětmi, půjčování hraček, uklízení, pomoc navzájem

Příprava na oběd

- prohlubování hygienických návyků, použití WC, kapesníku
- základní pravidla společenských zásad správného stolování
- základy sebeobsluhy v jídelně
- čistota na jídelním stole, úklid stolu po obědě

ZIMNÍ OBDOBÍ (prosinec, leden, únor)

Odpočinková a rekreační činnost

- klidové hry a relaxace na koberci
- stolní soutěživé hry
- hádanky, kvízy
- didaktické, konstruktivní hry
- rozhovory o dětských problémech, zážitcích
- četba pohádek a příběhů, práce s dětskými časopisy, poslech CD, sledování pohádek na DVD
- hry na sněhu a se sněhem
- vycházky, cviky a soutěživé hry venku
- tělovýchovné chvíle (upevňování návyků správného držení těla, zdokonalování nervosvalové koordinace – prvky zdravotní gymnastiky)
- spontánní hry a činnosti dětí, kreslení malování, tvořivé hry

Pracovní a výtvarná činnost

- recyklované výrobky (karton, toaletní ruličky)
- výroba přáníček k Vánocům
- pečení a zdobení perníčků
- vystřihovánky (zimní, vánoční motivy)
- decupage (ubrousková technika)
- pečení vánočního cukroví
- vánoční zvyky a tradice – výroba lodiček ze skořápek
- vánoční dílnička – výroba dáreků
- práce s nůžkami – vystřihování sněhových vloček, sněhuláků, zimních motivů
- výroba karnevalových masek
- stavění sněhuláků, iglů
- zdobení zmizíkem do inkoustu (zimní motivy)
- kolorovaná kresba s tuší
- malování na sklo
- mozaika
- novinová koláž
- hry s barvami (rozpíjení barev)
- sněhuláci – různé techniky

Hudebně-pohybová činnost

- poslech a zpěv koled
- vánoční diskotéka
- zpěv písní se zimní tematikou
- tanec – změny rytmu, tempa
- hudebně-pohybové hry a tanečky
- sluchové hry -reakce na sluchový podnět („Zvonečková“, „Židličková“)
- nácvik pásma koled
- karneval, diskotéka v maskách
- pohybové vyjádření hudby – prožívání hudby, spontánní projevy, individuální vyjádření

Sportovní činnost

- sportovní činnosti a hry venku na zdravém vzduchu, otužování při pobytu venku
- zimní radovánky (sáňkování, bobování, koulování)
- hod sněhovými koulemi na cíl
- překážkové dráhy
- cvičení zaměřené na posilování jednotlivých svalových partií
- cvičení rovnováhy
- pohybové hry zaměřené na rychlost, postřeh, obratnost
- relaxační cviky

Přírodovědná činnost

- pozorování a poznávání stop ve sněhu
- ptáci v zimě
- zima – život v lese
- krmení zvěře, ptáků
- zimní příroda, krásy zimní krajiny
- pokusy s ledem, vodou, čistota sněhu
- nebezpečí v zimě – zimní sporty, tající sníh, laviny, padající rampouchy
- soutěže s přírodovědnou tematikou
- proměny počasí, záznamy
- sledování ptáků v krmítku, rozeznávání druhů ptáků (v krmítku, encyklopedie, PC)
- život na severním pólu
- zimní „spáči“
- péče o rostliny ve třídě, podmínky k životu

Příprava na vyučování

- vánoční zvyky a tradice
- vyprávění, předčítání (jak žili děti dřív, jak dříve lidé slavili vánoční svátky,...; př. „Malý Bobeš“,
- rozhovor o zdravém životním stylu, otužování, zdravé výživě,...
- rozhovor -bezpečnost při hrách, předcházení zranění
- praktický nácvik první pomoci (ošetření drobných zranění, obvazování, zalepení krvácivé rány,...) – formou námětových her
- prohlubování dovedností a znalostí dětí formou různých didaktických her
- vycházky – prohlubování poznatků o přírodě, společensky – vědní poznatky

Příprava na oběd

- prohlubování hygienických návyků, použití WC, kapesníku
- základní pravidla společenského chování
- zásady správného stolování
- úprava a čistota oděvu
- sebeobsluha, samostatná domluva při volbě pokrmu v jídelně

JARNÍ OBDOBÍ (březen, duben, květen)

- Odpočinková a rekreační činnost
- odpočinek a relaxace na koberci
- stolní, společenské a jiné hry, hádanky
- posilování sebevědomí dětí, kamarádské vztahy, férové chování vůči ostatním
- vycházky do přírody, pasivní i aktivní odpočinek při pobytu venku
- individuální zájmové činnosti
- pohybové hry, míčové hry (rozvíjení hrubé motoriky, koordinace, postřehu)
- tance, tanečky, poslechové i aktivní činnosti při hudbě, hudebně pohybové hry
- soutěživé a postřehové hry na hřišti, dodržování pravidel, spolupráce s ostatními
- při kolektivní hře

Pracovní činnost a výtvarná

- jarní a velikonoční motivy
- velikonoční přáníčka
- zdobení vajíček (různé techniky)
- jarní a velikonoční zápichy, závěsy, dekorace
- práce s jehlou a bavlnkami, látkou, přišívání knoflíků
- práce s modelovací hmotou
- papírové skládanky, vystřihovánky, ozdoby do oken
- škrobová vejce
- obrázky z geometrických tvarů
- fotoobrazy (nastříhané pohlednice)
- recyklované výrobky (plaketky z plíšků od čajových svíček, náušnice z PET lahví)
- velikonoční dílnička – tvoření – velikonoční a jarní tematika
- mramorovací barvy (vajíčka)
- papírový pedig (velikonoční motivy, vajíčka, sluníčko)
- chodníkové křídly
- obrázky z lékařských špachtlí
- tvoření z papíru, krepového papíru, barevné čtvrtky, balicí papír (výrobky a přáníčka ke dni
- matek)
- dokreslovaná fotografie
- kreslení poslepu na tabuli

Hudebně-pohybová činnost

- poslech a zpěv písní s jarní tematikou
- hudebně pohybové cítění – tanečky
- melodizace říkadel
- dorozumívání se zpěvem
- improvizovaný pohyb k reprodukované hudbě
- vnímání barvy zvuku hudebních nástrojů
- sluchové vnímání – poznávání

Sportovní činnost

- radost z pohybu, přirozený pohyb na čerstvém vzduchu
- míčové hry
- skákání „panáka“
- cvičení rovnováhy při jízdě na kole, koloběžce
- pohybové hry v přírodě
- slalomová dráha, překážková dráha, „opičí“ dráha
- kolektivní sporty (kopaná, vybíjená, přehazovaná)
- cvičení na rehabilitačních míčích

Přírodovědná činnost

- práce na školní zahradě, ve skleníku (setí ředkviček, mrkve, sázení kedluben, rajčat, paprik)
- růst rostlin, části rostlin, pokusy – pozorování klíčení
- poznávání jarních rostlin
- ochrana před infekčními nemocemi, otužování
- jarní příroda, změny v přírodě, počasí
- ptactvo, živočichové, mláďata
- ochrana všech živočichů
- koloběh vody
- přírodní katastrofy (záplavy, sesuvy půdy,...) a jejich vliv na život
- domácí zvířata, domácí mazlíčci
- ochrana životního prostředí, úklid v okolí školy
- život v trávě
- význam vody pro život, čistota vodních toků, šetření vodou

Příprava na vyučování

- upevňování a rozšiřování znalostí o přírodě, přírodních jevech, stavbě rostlin,...
- práce a encyklopediemi, atlasy, knihami – kladný vztah ke knize, četbě
- měření času, znalost hodin (individuálně), roční, období, den a noc, denní režim
- svátky jara, velikonoční tradice, velikonoční koledy
- práce všech složek integrovaného záchranného systému (hasiči, zdravotníci, horská služba,
- policie; Den hasičů
- dopravní výchova, bezpečnost na ulici, dopravní značky
- environmentální výchova -Den Země; ochrana životního prostředí, globální oteplování, úspora energie, recyklace,...
- mezilidské vztahy, úloha rodiny, Den matek
- posilování zrakového, hmatového a sluchového vnímání při různých smysl. hrách
- svěťadíly, chápání rozdílů mezi jednotlivými národnostmi, četba pohádek z různých zemí

Příprava na oběd

- prohlubování hygienických návyků, použití WC, kapesníku
- základní pravidla společenského chování
- zásady správného stolování
- pomoc mladším dětem při stolování, donášece jídla

LETNÍ OBDOBÍ (červen)

Odpočinková a rekreační činnost

- odpočinek ve třídě i venku , slunění
- společenské a tvořivé hry, hádanky, kvízy, hlavolamy
- společná četba, vyprávění
- klasická pohádka
- vyprávění o prázdninách
- vědomostní a sportovní soutěže
- hry s vodou (venku)
- tělovýchovné chvílky s novými prvky
- míčové a pálkové hry
- jízda na kole a koloběžce

Pracovní činnost a výtvarná

- pletení věnečků z lučních květin
- recyklované výrobky – obrazy z PET víček
- malování do klovatiny, zapouštění barev (květy, louka)
- eukanistika (zažehlování voskových pastelů)
- chodníkové křídly
- kašírování

Hudebně-pohybová činnost

- písničky s letní tematikou, žertovné písně
- poslech – různé hudební žánry
- dramatizace oblíbených písní
- sólový i sborový zpěv – zábavná soutěž „Superstar“
- hudebně-pohybové hry, tanečky
- poslech hudby domorodých indiánů (CD nahrávky, PC -internet)

Sportovní činnost

- pohybové hry a soutěže v přírodě, na hřišti (mrštnost, rychlost, obratnost)
- míčové hry, lano, švihadla, obruče
- cvičení s netradičními pomůckami (krabice, PET lahve, klacíky)
- kriket, Twister
- základy basketbalu
- badminton
- turistické vycházky s tělovýchovnými prvky

Přírodovědná činnost

- život u vody a ve vodě (pozorování a poznávání ryb, obojživelníků, ptactva, hmyzu)
přírodovědné hádanky, kvízy, bludiště
- orientace v přírodě, práce s kompasem
- stavění domečků z přírodnin – kolektivní i individuální hry
- poznávání fauny, flóry (atlas, encyklopedie, knihy, PC)

Příprava na vyučování

- společenské hry, pexeso, kvarteto (zábavnou formou opakovat počítání, barvy, tvary, zrakovou a sluchovou paměť...)
- omalovánky, kreslení a malování (představivost, kreativita, fantazie)
- při vycházkách prohlubovat přírodovědné znalosti, znalosti v oblasti dopravní výchovy, ochrany zdraví,...
- význam vody pro život, čistota vodních toků, šetření vodou
- život u vody a ve vodě (rostliny, živočichové)
- trávení volného času, blíží se prázdniny (bezpečnost o prázdninách-ve vodě, na silnici, při sportu a jiných činnostech)
- základy první pomoci tonoucím

Příprava na oběd

- prohlubování hygienických návyků, použití WC, kapesníku
- základní pravidla společenského chování
- zásady správného stolování
- sebeovládání, přiměřený hlasový projev ve školní jídelně během oběda

Příležitostné akce:

- pouštění draků (září, říjen)
- Halloween - výroba lucerniček (listopad)
- pečení perníčků k Mikuláši (prosinec)
- vánoční dílnička (prosinec)
- výroba dáreků pro budoucí prvňáčky (leden)
- návštěva knihovny (leden)
- čarování v kuchyni – příprava rozličných pokrmů, stolování (únor)
- maškarní rej – výroba masek, soutěže, diskotéka v maskách (únor)
- „Kdo z koho“ – turnaj ve hře „Člověče, nezlob se“ , „Pexeso“ (březen)
- návštěva Planetária v Uh. Brodě (březen)
- velikonoční dílnička (duben)
- mezinárodní den matek - výroba dáreků (květen)
- mezinárodní den dětí – den soutěží a her (červen)